

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

CANVIS AL MUSEU NACIONAL D'ART ■ Després d'estar mig any tancades al públic, les setze sales de romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya exhibeixen a partir d'avui el seu nou aspecte. Una millor il·luminació i un descens en el nombre d'obres exposades caracteritzen els aires renovadors amb què s'exhibeixen peces tan rellevants de l'art català com les pintures murals de l'església de Sant Climent de Taüll

El frontal d'altar d'Avià i les pintures murals de Pedret agafen protagonisme al MNAC

► Una vintena de peces procedents de la Catalunya central s'integren en la reordenació de les setze sales d'art romànic

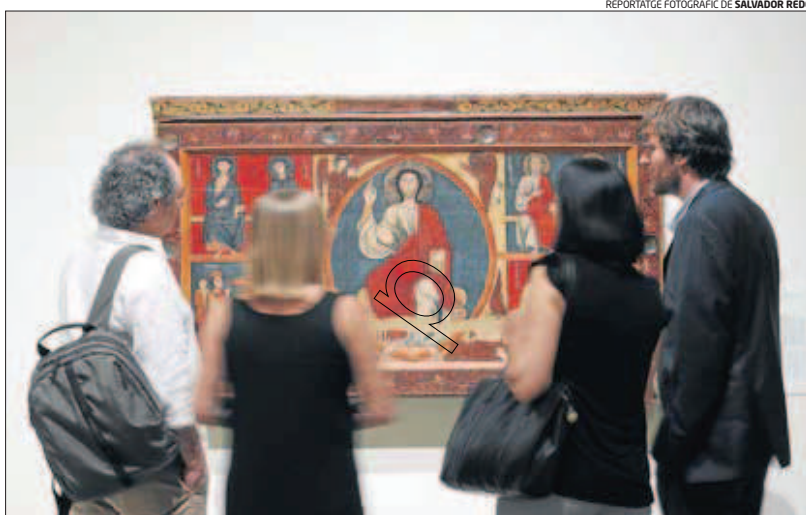
TONI MATA I RIU | BARCELONA

■ El frontal d'altar de l'església de Santa Maria d'Avià i el dels Apòstols de la catedral de la Seu d'Urgell, les pintures murals de les absidioles de Sant Quirze de Pedret i la talla de fusta de la Mare de Déu de Santa Coloma de Ger llueixen més i millor que abans a les sales d'art romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que avui es reobren al públic després d'estar mig any tancades per la renovació del discurs expositiu. Fins a una vintena de peces procedents de la Catalunya central formen part d'una reorganització que cerca més comoditat i comprensió per al visitant, motiu pel qual s'ha millorat ostensiblement la il·luminació, s'ha repintat de colors gris les parets blanques i s'ha reduït el 30 % el patrimoni exhibit fins a deixar en 145 el nombre d'obres que s'exposen al públic.

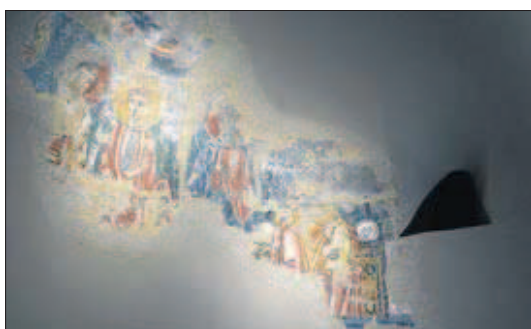
«Esperem haver fet una aportació significativa a un fil que té una història molt llarga». Amb aquestes paraules va sintetitzar ahir al migdia Jordi Camps, cap de la col·lecció d'art romànic del MNAC, l'esperit amb què s'ha dut a terme la primera relectura de l'exposició des de la inauguració de l'any 1995. El museu barceloní conté un dels conjunts romànics més rellevants del món, i en destaca especialment la col·lecció de pintura mural, amb peces de tanta bellesa i qualitat com el Crist en Majestat de Sant Climent de Taüll.

Un any després de la reordenació de les sales d'art gòtic, el romànic es torna a fer visible al públic seguint les mateixes directrius d'accessibilitat per a l'espectador i de sostenibilitat en el manteniment (l'ús de tecnologia led permetrà estalviar 7.000 euros l'any). Per això, s'ha preparat un recorregut per les setze sales en sentit cronològic sobre un període de la història de l'art a l'Europa occidental que va assolir la seva màxima esplendor en els segles XI i XII. Un discurs que es combina amb els espais dedicats a explicar les tècniques amb les quals es va expressar l'art de l'època.

Una de les principals preocupacions dels responsables del mu-

Unes persones contemplen el frontal d'altar de l'església de Sant Andreu de Baltarga (Bellver de Cerdanya)

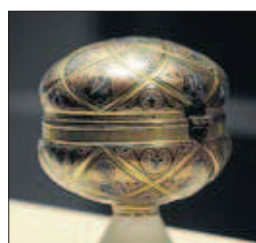
Una de les absidioles de l'església de Sant Quirze de Pedret

seu ha estat «explicar als visitants que allò que poden veure són obres originals», va apuntar Cristina Mendoza, subdirectora de col·leccions del MNAC, perquè «haviem percebut que molta gent creia que estava al davant de còpies». Per aquest motiu, el recorregut disposa d'un seguit de pantalles on es narra el procés de descoberta de les pintures al principi del segle passat, l'arrencament dels murs de les esglésies, el posterior trasllat a Barcelona i l'exhibició al MNAC. Una altra novetat és la incorporació, a la sala dedi-

cada a l'escultura de pedra, de la recreació en 3D de la portalada de Santa Maria de Ripoll, que es va utilitzar per primer cop el 2008 en el marc de l'exposició *El romànic i la Mediterrània*.

Les sorres de Pedret

La majoria de les pintures murals que es van treure entre 1919 i 1923 dels seus emplaçaments originals es van reubicar al MNAC en l'estat en què havien perviscut durant segles. Fins ara, els fragments on no s'havia conservat la pintura s'omplien de capes que castigaven la tela, i en

Copó missal de la Cerdanya

el cas de les dues absidioles de l'església de Sant Quirze de Pedret i la de Sant Joan de Boí s'ha experimentat amb la substitució d'aquesta tècnica agressiva per una altra consistent a aplicar un morter realitzat amb sorres procedents de la zona de les esmentades esglésies. «Si funciona, ho aplicarem a la resta de pintures murals», va apuntar Mireia Mestres, cap de l'àrea de Restauració i Conservació Preventiva del MNAC.

La visita a Pedret va permetre als tècnics descobrir l'existència en l'absidiola sud d'una finestreta, que ha fet recol·locar alguns fragments de les pintures, alhora que han recreat aquesta sortida a l'exterior en l'espai del MNAC, on

Els fragments perduts de les pintures de les absidioles de Sant Quirze s'han omplert amb una tècnica renovadora

El frontal d'Avià i la marededéu de fusta de Ger ocupen els espais jeràrquics de més importància

s'exposen. Es mantenen en el recorregut els frescos de l'atri de Sant Vicenç de Cardona.

Una altra de les joies del romànic català és el frontal d'altar de Santa Maria d'Avià, que s'ha reubicat en una sala on gaudeix de gran visibilitat. Els dissenyadors de l'espai, a més, han creat un efecte visual que permet al visitant copsar, alhora, la presència del frontal de Baltarga. Totes dues peces, especialment aquesta segona, són una clara mostra de la decisiva influència bizantina del romànic al tombant del segle XIII. També destaca la incorporació a la col·lecció de la tela sobre la *Disputa i l'Arrest de Santa Caterina*, una de les tres que van pertànyer a la capella dedicada a la santa a la catedral de la Seu d'Urgell. El conjunt, que es completa amb els quadres hostatjats al Museu Diocesà de Vic i una col·lecció privada suïssa, es va reunir al MNAC en l'exposició *La princesa sàvia*, fa dos anys.

En l'espai reservat a l'escultura de fusta es mostren tres marededéus: la de Santa Maria del Castell de Gósol, la d'All i, especialment, la que en el seu moment ornamentava l'església de Santa Coloma de Ger. Per remarcar-ne la importància, aquesta darrera és en una vitrina. En el darrer àmbit s'han muntat tres vitrines amb peces d'orfebreria, en què destaca el copó de la Cerdanya. Altres obres d'aquestes comarques són les pintures de l'absis de Sant Pere de la Seu d'Urgell, l'altar i uns capitells de Sant Serni de Tavèrnoles, figures de Crist en bronze i fusta procedents d'un indret desconegut de la Cerdanya, els baldaquins de Tosti de Tavèrnoles, el frontal d'altar d'Ix, el frontal d'altar de Mosoll i un pixin d'Ars.